



Մ Է Վ Ա Տ Տ Ը Մ Ի Ի Ն Տ Է Ր Ի Ճ Է

Փափա վէ մամպաւ : — Թէֆսիր : — Իժալիա : — Բօպէրթ գօլէն : — Լուսաւորչական վէ Փրօթէսմանն Էրմէնիլէր : — Պօն մէնլիսինտէ գապուլ օլունան գաւար : — « Օղլում », կիթ պու կիւն պաղլումտա իշլէ : — Փաղար կիւնիւ մէքթէպլէրի իշիւն ումումի տէրսլէր : — Ամէրիգանն գատիմ սէքէնէսի : — Փօլիթիգա հաւա տիսի : — Իլան :

ՓԱՓԱ ՎԷ ՄԱԹՊԱՍ

ՇԷՀԻՏԼԷՐԻՆ Ինկիլիզէ թէվարի- խինի եաղան միւլէլիֆ, Յովհաննէս Հուսուն վէֆաթը հազգընտա սէօյ- լէյէրէք շէօյլէ տէր. « Եա փափա մաթ- պաայը իպթալ էտէճէք, եա տախի մաթպաա փափայը իպթալ էտէճէք տիր : Ալլահ Յովհաննէս Հուսուն ե- րինէ վազ էթմէք իշիւն մաթպաայը չըգարաը, փափա նէ աֆօրօղ իլէ նէ տէ սիլահ իլէ ծնուն սէսինի քէսէ- պիլիլ : »

Թ Է Ֆ Ս Ի Ր

Իսթանպօլտա միւլթէմէքքին պիր տօսթուսուղ, Յովհ. Ժ. Տ, « Պէնտէն էվլէլ կէլէնլէրին ճիւմէսի խըրսըզ վէ հարամի տիրլէր » այէթին թէֆսի- րինի պիզտէն թալէպ էթմիշ օլտու- ղունտան, շու պիր դաշ պէնտտէն ի- պարէթ օլան ճէվապը վէրիլիլ :

1. « Խըրսըզ վէ հարամի » թապիրլէր իլէ, մէրամլարը ճէմաաթը սօյարագ սէրվէթ փէյտա էթմէք օլուպ, եինէ « գափու » իլ, եանի ճէմաաթըն մուալ- լիմլէրի վէ չօպանլարը, ումուրը տինի- յէնին տախի նաղըրլարը իլ իտտաա- սընտա օլան եալաննը փէյղամպէրլէր, քեաթիպլէր վէ քեահինլէր աննաշը- տըզը աշիքեար տըր, Պէօյլէ եալաննը բուհանի ըէիսլէր Նէհուտիլէր արա-

սընտա Բրիտանիայի էվլէլ վար իտիլի երեմ. ԻԳ. 1, « Վայ մէրամլն գօյուն- լարընը հէլաք ու փէրիշան էտէն չօ- պանլարա », վէ, Եզեկ. ԼԴ. 2, « Վայ քէնտիլէրինի կիւտէն Իսրայէլ չօպան- լարընա », այէթլէրտէն վէ պաշգա պու միսիլի շէհատէթլէրտէն մալիւմ տիր : Ահաը ճէտիտտէ ղիքը օլու- նան քեաթիպլէրին վէ փարիսէցիլէ- րին խասսիլէթի չօգտան պէօյլէ օլ- մուշ իտի, վէ Բրիտանիայի էյամըն- տա տա հալա պէօյլէ իտի : Օնլար ճէմաաթըն զարարը իլէ սէրվէթ վէ աղամէթ, ըիւթպէ վէ բահաթ արա- մագտա օլտուղլարընտան, հազգան խըրսըզ վէ հարամի իւնվաննա միւս- թահագգ սայըրլար :

2. Էֆէնտիմիլ « ճէ-ճէ-ճէ խըրսըզ », վէ ղայրիհում, տէմէսի իլէ, պէյնէն նաո սէօյլէնտիլի ուսուլէ միւլթապըզ սէօյլէր. եանի « ճիւմլէ » իպարէսինի, Ահաը ճէտիտտէ չօգ տէֆա գուլա- նըրաը միսիլի, խայրը գըմմ եախօտ քէսըթ մանաաղնա իսթիմալ էտէր :

3. Պալատէ մէքքիւր այէթտէն շու տախի մալիւմ տիր քի, եալընըզ Բրիտանիայի էվլէլ օլան եալաննը տին խօճալարը տէյիլ, Բրիտանիայի սօնդրա կէլմիշ վէ կէլէճէք ֆատիտ տին մուալլիմլէրի տալի, ստէմլէրի եալընըզ միյաննը վէ շէֆաաթճը վէ եալընը խէլաս « գափուսու » օլան Բրիտանիայի տէլալէթ էտէճէք եէր- տէ, պաշգա մատտէլէրէ վէ պաշգա ղաթլարա միւրաճաաթ էթմէյէ թէշ- վիդ էթտիլէրի իշիւն, տէհէթլի թարզ իլէ հիւքմի աղապ օլաճաղար, Վազա, խէլասա միւհթմօ օլան վէ խէլաս արայան պիր ճանը եանըշ եօլա սափըտան ստէմին կիւնահըն- տան պէօյլէք նէ կիւնահ օլապիլիլ :

Ի Թ Ա Լ Ի Ա

Պու մէմէքէթտէ եազընլարտա ամմէնին տիդգաթընը ճէլա էտէն իւշ շէյ վուգու պուլտու : Պիրինճիսի հուրըլէթը տին ուսուլինին ղալէպէ էթմէսի տիր : Մանթօլա էյալէթին- տէ Սան ճիւլաննի շէհրինին էհա- լիսի, հազգընտա էմիլիլէթլի օլան լայըզը պիր ղաթը փիսգօփօսլարը- նա սօրմագսըզըն պուստան պիր գաշ այ ագտէմ քէնտի իւզէրլէրինէ փափաղ թայլն էյլէտիլէր : Փիսգօ- փօս էհալի մէզպուրէնին պու հա- րէքէթինտէն հիւքիւմէթէ թէշէքքի էթտի, վէ թարաֆէյն ուսթա ալօ- գաթլար մարիֆէթի իլէ տալալարընը սիւրաիլէր. լաքին մէհքէմէ, Պիր քիլիսէտէ փափաղըզ մէմուրիլէթի պօշ գալաըզը հալտէ, օլ մանսուպա պիրիսինի ինթիլապ էթմէք հուգու- գու օլ քիլիսէյէ ախտ տիր տէյիլ իլամ էթտիքտէն սօնդրա, պիւթիւն իթալիա մէմալիքինտէ քիլիսէ պի- նալարը փիսգօփօսլարըն եալօտ ու- մուլէն քիլիսէնին տէյիլ, իլլա հէր պիր քիլիսէ պինտը պուլունտուղու տաիրէնին էհալիսինին տիր տէյիլ իլան էթտի, իթալիտա պու անէ- տէք իշիտիլմէմիշ օլան պու իլան Գաթօլիք բուհպանլարընը Մանթօլա հիւքիւմէթինէ գարշը թահրիք էթ- տի, վէ շիմտի տալա տիլանը ահ- քեամը տալիլէյէ ըէֆ օլունմուշ իսէ տէ, իլք մէհքէմէնին իլլամը ֆէսի օլունմաղ տէյիլ ղանն օլունմագտա տըր : Իլլամը մէզպուր հէր հալտէ իթալիա քիլիսէլէրինին իտարէսինտէ եէնի պիր իսլահաթա եօլ աշար, չիւքի Գաթօլիք բուհպանլարընը քիպը վէ ճէպրինէ մուղայիլ օլտուգ- տան պաշգա, բուհպանլարընը ինթի- խապ էթմէյէ Ալլահտան էհալիլէ

վերին հոգեւորական, էսքի վագրութ-
տա օրոտուղու կրպի, եհնիտէն սա-
պիթ էտէր:

Իրինճի վագրութ տալի երնէ
հոգեւորականի տին ուսուցիչին տիկէր
պիր զալէպէսի տիր: Պունտան ազ-
մուտէթ էվլէլ Պրիուլի էյալէթի-
նին փիսգօփօսու Փինեանօ նամ մա-
հալին էհալիսինէ մագպուլ օլան պիր
փափաղը ազլ էտիպ, միւմաիլէյհի
մանսուպունտա իպգա էթմէք պա-
պընտա թէքրար պէ թէքրար էհալի-
տէն օլան իսթիտալարը բէտա էթտի:
Պունտան իւղէրինէ մահալին էհալիսի
օնուն եհրինէ պաշգա փափաղ գա-
պուլ էթմէյիպ, փափաղը ճէմ օ-
լարագ պիրպիրէրինէ բուհանի թէ-
սէլլի վէրմէյէ, խասթալարա զիյարէթ
էթմէյէ վէ էօլիւլէրինի կէօմմէյէ
պաշլատըլար: Նիհայէթ, սէրպէսթ
էֆքերաբընտան էօթիւրիւ խայլը սէ-
նէլէրտէն պէրու բուհպանլըք խըզ-
մէթինտէն մէն օլունմուշ օլան Սին-
եօր Վօկրի նամ լայըլը փափաղը
Փինեանօ քիլիսէսինին փափաղը զընա
տալէթ էթտիլէր: Միւմաիլէյհի պու-
տալէթի գապուլ էտիպ կէչէն յուլիս
այընտա մէմուրիլէթինին իճրասընա
պաշլատը: Փիսգօփօս քիլիսէ նիզա-
մընա գարըն հիւրմէթսիլիք աւտ
էյլէտիլի պու հարէքէթտէն ալթ
իւսթ օլուպ, էյալէթին վալիսի օլան
գօնթ Պարտէսսէնօ նամ քիլիսէնէյէ
թէչէքքի էթտի իսէ տէ, վալի միւ-
տալիսէն էթմէք իսթմէյիպ, Փին-
եանօ էհալիսի ասայիլի ումուլիլի
պօղաճագ պիր շէյ էթմէմիշ օլտու-
ղունտան, հիւքիւմէթ օնլարըն արղու
էթտիլի իլին իճրասընա մանի օլա-
մագ տէյիւ ճէվապ վէրտի:

Թագպիշ օլունմաղա շայան օլտու-
ղու իլին պուրատա զիքր օլունմա-
սը ճաիլ օլան իւլիւնճիւ մատտէ տէ,
շիմտիքի փափանըն պիր ֆէրմանըն
իլանը տըր: Զօգտան պէրու Սիլիւի
ատասընըն էհալիսի հարամիլէրտէն
չօգ սըղընթը շէքմէքտէ իտիլէր: Հա-
րամիլէր էօյլէ քէսրէթ վէ գուվլէթ
քէսպ էթմիլլէր իտի քի, գապիլլէր
վէ հաքիմլէր պիլէ, վէ պիլիւմլէ
էհալի օնլարըն ալէյհիտէ պիր շէյ
էթմէյէ իլթիւրալ էթմէքտէ իտիլէր:
Իթալիա տէվլէթի նիհայէթ պու հայ-
տուտլարա գարըն թէտապիրի շէտի-

տէ իթթիսալ էթմէյէ մէճպուր օլ-
տու, լաքին տէվլէթ քէնտի թէտա-
պիրինի իճրա էյլէտիլի էսնատէ, տօ-
գուղունճու Փիօս փափա թարաֆըն-
տան պիր ֆէրման նէյր օլունտու:
Փափա պու ֆէրմանընտա, խըրաղ,
հարամի, գանլը, գաթիլ վէ սաիր
պու մագպուլ ասհապը ճինայէթտէն
քէտֆի միգտար ագչէ ալլալ օնլարըն
կիւնահլարընը աֆիլ էթմիլլէր տէյիւ
Սիլիւիա փափաղը զընա բուլսաթ
վէրիլ: Պու ֆէրման միւճիւպինճէ,
մէքքիւր ասհապը ճինայէթտէն պի-
րիսի փափաղըն պիրինէ կէլիպ կիւ-
նահլըն իգրարտան սօնղրա, զուլմ
էթտիլի քիմէսնէյի թանմատըլընը,
եալսօտ թանըլըպ տա օնա վէրտիլի
զարար ու զիյանտան տօլայը թագմի-
նէ իգթիտարը օլմատըլընը պէյան
էթտիլինտէ, փափաղ օնուն չալտըլը
էչէտտան պիր միգտար էչէա քիլիսէ
իլին ալլալ, կիւնահլըն տա աֆիլ
էթտիլէրտէն սօնղրա, էվլինտէ կիտիպ
բահաթ էթմին տէյիւ բուլսաթ վէ-
րէճէք: Քիլիսէ պու վէճհլէ խըրաղըն
սիրգաթ էթտիլի էչէտտան եիւղտէ
30, սարիգ տէ եիւղտէ 70 ալաճագ:
Սիլիւիտա պէօյլէ իլէր իճրա օլուն-
տուղու հալտէ, օրատա թէրպիլյէ
պուլունմատըլընա, տօգրուլուղա լա-
յըքը վէճհ իւղրէ բիայէթ օլունմա-
տըլընա, մահալի հիւքիւմէթինին
տալի իսթիհզայը մուճիպ պիր հալ-
տէ պուլունտուղունա թէաճհիւպ
էթմէլի տէյիլ:

ԲՈՊԵՐԹ ԳՕԼԷՃ

Պօղաղ իլինտէ Բուլմէլի Հիսարըն-
տա քէտին մէքքիւր մէքթէպ մէմու-
լիքին կէնճէլլինէ էյի պիր թէրպիլյէ
ալմագ իլին գօլայըլը վէրիլ:

Պու մէմալիքին քէտֆիլի լիսան-
լարըն էհիլլէթի իսօճալար մարիֆէթի
իլէ թէտրիս օլունտուլար, հէմ տալի
քիթապէթ, թէվարիս վէ իլմին հէր
պիր շիւպէլլէրինտէ թալիմաթը քէա-
միլլէ վէրիլլիլ: Սէնէի հալիլէտէ մէք-
թէպ ալաֆրանկա սեպտեմբերին ԱՅ-
ինճի կիւնիւ քիւշաւ օլունտաճագ տըր:
Մէքքիւր մէքթէպէ կիրմէյէ արղու
էտէնլէր իլին մէքքիւր վագրթտա
հաղըր պուլունմալարըն էլլէմ տիր:

Պու խուսուտա մուֆասսալ մա-
լիւմաթ ալմագ իլին մէքթէպին ի-
լանըն կէօրմէք, վէ Ղալաթատա
Փէրշէմպէ փաղարընտա մէքթէպին
սարաֆլարը Գ. Ս. Հանսօն վէ գուլմ-
փանեասընա միւրաճաթ էթմէթ
իգթիլա էտէր:

ԼՈՒՍԱԽՈՐԶՍԿԱՆ ՎԷ ՓՐՈԹԷՍԹԱՆԹ ԷՐՄԵՆԻԼԷՐ

(Աւետարանի 54 հոգեւորական պէճա վէ սօն)

Փրօթէսթանթ էրմէնիլէրէ Փրօթէս-
թանթ գալարագ, եանի ինճիլին պիլիւմ-
լէ թալիմաթ ու թէնպիլհաթընը հըֆը է-
տէրէք, Լուսաւորչական քիլիսէ իլէ պիր
օլմագ միւմալին օլապըտը, պիլ ճան ու
տիլտէն մէմուն վէ մէսրուր օլուրուտուգ:
Հալ պու քի հէմ Լուսաւորչական հէմ տէ
Փրօթէսթանթ օլմագ նասըլ օլապիլիլ ի-
տիլինէ աղլըմը էրմէյօր Փրօթէսթանթ
էրմէնիլէր Լուսաւորչական քիլիսէնին պա-
ղը թալիմաթ վէ այինլէրինին ինճիլէ մու-
ղայիլ իտիլինի պիլլէրէք, մէքքիւր քիլիսէ-
յէ կէլիպ օրատա իճրա օլունտան իպալտէ-
թի վէ այինլէրի պիրիլէքտէ իճրա մը էտէ-
ճէքլէր: Տէմէք տիր քի Փրօթէսթանթլար
իքի տին գուլանաճագլար, եալսօտ տահա-
տօղրուտունու սէյլլէյիլ, իքի տինտէն
ալարա օլաճագլար, եանի քէնտի պէյն-
լէրինտէ ինճիլի Փրօթէսթանթ օլուպ,
պէյն էլ միլլէթ հայրապետականլըք թաս-
լայաճագլար: Մէսէլա, քէնտի պէյնլէրին-
տէ էթտիլլէրի տուալարտա միլանճը վէ
չէֆաթճը տէյիւ եալընը Գրիստոսա
միւրաճաթ էթմէքտէ իքէն, քիլիսէյէ
կէլիլլէրինտէ մէլէքլէրէ, աղիլլէրէ վէ
ճանսըլ անասըրա օլան տուալարա իլճագ
պուլունաճագլար: Քէնտի պէյնլէրինտէ
մասալ տէյիւ բէտա էթտիլլէրի պիր թա-
ղըմ բիւպէթի քիլիսէտէ գապուլ էտէյօր-
լար կիլի կէօսթէրէճէքլէր: Քէնտի պէյն-
լէրինտէ եալընը տիր Սլաւա սէճտէ վէ
իպալտէթ ճաիլ իտիլինի իգրար էտիպ,
քիլիսէտէ իսէ «Ով սուրբ քառաթեւ, քեզ
երկրպագեմք, յօգնութիւն մեզ ժամանեա»
եանի, էյ մուգատտէս խաչ, սանա սէճ-
տէ էտէրիլ, իմտաղմըղա եթիլ, տէյիւ
օլան տուայը, խաչա սէճտէ օլունապիլլիլ
իտիլինի գապուլ էտէյօրլար մագաւմընտա,
տուրուպ տինլէյէճէքլէր: Ժիւլլէ անասը-
րըն պիր կիւն թութուլուպ իհրագ օլա-
ճաղընա ինանարագ, «Ով սուրբ քառա-
թեւ, զի անդադար օրհնաբանիս եւ քո են
փառք յաւիտեան», եանի, էյ մուգատտէս
խաչ, սէն ալէտտէվամ թաղիլ օլունտու-
սուն, վէ ճէլալ էպէք էլ ապա սէնին տիր,
տուայը քիլիսէտէ տինլէրիլլէրինտէ, պիր
օտուն փարչասը օլան խաչըն Սլաւ իլէ
պէրապէր էպէտ իւլ ապատ պագի վէ
փիւր ճէլալ գալաճաղըն իգրար էթմիլ
օլաճագլար: Քէնտի պէյնլէրինտէ, «Ճէ-
սէտիմիլ Բուհ էլ գուտսուն հէյքէլի տիր»
տէտիլլէրին սօնղրա, քիլիսէյէ կիրինճէ
Բուհ էլ գուտսուն հէյքէլի Գրիստոս տէ-
յիւ իգրար էտէճէքլէր: Քէնտի պէյնլէրին-
տէ, Գրիստոս Սլաւ տըր տէյիլալ, քիլի-
սէտէ Գրիստոսուն խամուրտան եալիլլէր

Թափախան (Դեմոսթրոս), «Աստուած մեր եւ Տէր մեր երեւեցաւ մեզ», «Սա է կեանքը, յոյս, յարութիւն, քաւութիւն եւ թողութիւն մեզայ», եանի, իշթէ Աւանդմը վէ Բապտիզմը, հայաթ, իւմիտ, գըյամէթ, քէֆարէթ վէ աֆվըդ, պու տուր, տէյէ-ճէքլէր, Գէնտի պէյնլէրինտէ, կիւնանը աֆվ էտէն եալընը Գրիստոս օլտուղունա ինանը իքէն, քիլիսէտէ փափաղը աֆվ էտիճի տէյիւ ֆարը էտէրէք, օնա «Ար-ճալեա զիս ի կապանաց մեղաց իմոց», եանի, Պէնի կիւնանլարըմըն պաղընտան խէլաս էյլէ տէյիւ նիյաղ էտէճէքլէր, Գէն-տի պէյնլէրինտէ գարըլարընա վէ էվատ-լարընա, կիւնանլարընը Գրիստոս իթի-րաֆ էտին տէտիքտէն սօնըրա, քիլիսէյէ կիթիթլէրինտէ, օնլարը իթիթաֆ իշիւն փափաղլարա, պիէտէպ, տինսիղ վէ ին-սաֆուղ օլտուղլարը թէվաթուրէն մա-լիւմ օլան փափաղլարա պիլլէ, կէօնտէրէ-ճէքլէր, Գէնտի պէյնլէրինտէ, Բուհ էլ գուտա գալլլէրիմիլլ թէճաթիւ էթտի տէ-միլ իքէն, քիլիսէտէ փափաղըն էօնիւնէ տիղ չէօքիւպ կիւնանլար ֆիւրիսթիւնտէ մէվճուտ օլան միւտէիլ կիւնանլարըն կէօյա սահիպի օլտուղլարըն իգրար էտէճէքլէր, Գէնտի պէյնլէրինտէ տուա էթտիքլէրին-տէ, Ալլահ Յիսուսա հիւրմէթէն կիւնան-լարըմըն աֆվ էթտի տէյիւ էվատլարընը թէէմին էթտիքտէն սօնըրա, քիլիսէյէ կիթիթլէրինտէ, Փափաղ մէմսուհ էլլէ-րինի պաղմըղա գօյուպ «Արճալեմ գեք», եանի, Սէնի կիւնանընտան խէլաս էթ-տիւմ սէօղլէրինի սէյլէմէտիքէ, Ալլահ-տան աֆվըղա նաիլ օլմադ միւմքիւնսիւղ տիւր տէյէճէքլէր, էյէր պիւթիւն էրմէնի միլլէթի, Փրօթէսթանթլարը, Լուսաւորչա-կան քիլիսէ իլէ պիւր օլտուղտան սօնըրա տա Գիթապը շէրիֆի եալընը տին գա-տէսի մագամընտա իսթիմալ էտիպ, այրը իպատէթիկեհա վէ քիլիսէ խատէմէլէ-րինէ մալիք օլմայարագ, վաֆթիլի վէ ա-շաի րապպանիլի վէ սաիւր ալիլլէրի Լու-սաւորչական րուհպանլար էլինտէն ալմադ շարթը իլէ, պիւ իթթիֆագ գապուէ էտէր իսէ, վասֆ էթտիլիլի շէյլէրին քեաֆ-ֆէսի վուգու պուլաճագ տըր, Փրօթէս-թանթլար քէնտի պէյնլէրինտէ ինճիլի Գրիսթիյան, միլլէթ վէ քիլիսէ միւվաճէ-հէսինտէ իսէ հայրապետական Գրիսթիյան օլաճագլար, Գիլիսէտէ պուլընտուղլարը էսնտտէ, քէնտի ֆիքիլլէրինտէն, Միլլէ-թի վէ րուհպանլարը ալտատըյօրուղ տէ-յիւ տուրաճագլար, քէնտի պէյնլէրինտէ իսէ վիճտանլարըն վէ ինճիլի գարնտաշ-լարընը ալտատարագ, Լուսաւորչական քի-լիսէյէ տէօնտիւք իսէ տէ, էինէ Փրօթէս-թանթլարը, ինճիլ էվատլարըյը, հայրա-պետական վէ մաշտոցական տէյիլիլ իտ-տիասընտա պուլընաճագլար:

Փրօթէսթանթլար Լուսաւորչական քի-լիսէնի գուճաղընտա պաթընէն Փրօթէս-թանթլար, եանի խէլաս եալընը ինճիլին թալիմ ու թէնպիլիլէրինի սաֆի հըֆի վէ ինճա էթմէքլէ օլուր իտիլինէ ինանանլար օլարագ, հէր հալտէ միլլէթին ճահիլլէրի-նի թէնպիլի, տինսիլլէրինի տէ իմայա կէ-թիլլէյէ չալընաճագլար, Փաղաթ պուլըն էթմէքլէ հէմ միլլէթին սօֆու գըտմը իլէ, ալլիստուս փափաղլար իլէ քէօթիւ քիլի օլաճագլար, հէմ տէ զայրէթլէրի պիւր շէյէ միւֆիտ օլմայաճագ տըր: Էրմէնիլլէրին թէնպիլի գըլընմը օլան գըտմը տալի Փրօ-թէսթանթլարա, շիմտի էթտիլի կիպի, խալիս, տօղրույու սէվէն, սահիպի ինսաֆ վէ Լուսաւորչական քիլիսէյի իսլահ էտիճի տէյիւ իթիպար էտէմէյէճէք, Տինսիլլ էր-մէնիլլէր պիլլտէն (Փրօթէսթանթլարտան) զիյատէ տօղրու սայըլաճագլար, վէ պիլլ, տինսիլլէրին Մասիս վասիթասը իլէ, իտ-լիսանէ վէ իսքեաթը թալիմ իլէ տին թա-շըյան եօղ տուր տէտիլինի ֆիլիլէն թաս-տիղ էթմիլ օլաճագլար, ինճիլ էլիմիլլտէ օ-լուպ, օնա տա խալիսանէ իթիլլատմըղ, պաղմըղտա տալի պիւր աղ աղըլ, վէ սարըմըղտա պուլ մէտէնիլլէթ օլտուղճա, պէյնիլլտէ պիւր տինէ, քիլիսէտէ պաղա տինէ խըղմէթ էթմէքտէ օլտուղումըղ հալտէ, հիշ պիւր վագըթ պիւր տինէ խըղ-մէթ էտէյօրուղ տէյէմէյիլ: Վէ ինճիլին աղալիտի տինիլլէսի եանըլ տըր տէյէմէ-յէճէյիմիլլ աշիքեար օլարագ, Լուսաւորչա-կան քիլիսէնի աղալիտինի եանըլ օլտու-ղումը չար նաշար իգրար էտէճէյիլլ փէս, եանըլ օլտուղումը պիլլտիլիլլ պիւր տինէ էվատլարընը իլէ րէսմէն վէ ալլէնէն թա-պի, տօղրու տէյիւ իգրար էթտիլիլլ տինէ իսէ միւրաիճէ վէ խաֆիճէ պէյնի-միլլտէ թապի օլտուղումը թագտիլլտէ, տրթըղ պիլլէ տինն նէ թէնսիլլի օլա-պիլլի: Միւրաիլլէլլ եալանա Տօղրու տուր, տէմէյէ քէնտիլլիլլ ալըլթըրտըղ-մըղ հալտէ, մանէվի գուլլէթ պիլլտէ գա-լլըր մը: Աղար աղար, Փրօթէսթանթլար տա, Լուսաւորչականը տա պիւր տէրէ-ճէտէ եալանըլըղ տըր տէմէք րատտէլէ-րինէ կէլիլիլլ: Միւրաիլլէ պիլլի մուլլա-գա պուլ հալէ կիլիլլթար էտէճէք տիւր:

Պիլլ, Փրօթէսթանթլար, անճագ ինճի-լին թալիմաթընը խալիսանէ րէտտ վէ հայրապետական միլլէթի տէրուէնէ գա-պուէ էթմէտիլլիլլ, վէ շիմտի մաշտոցա-կան մէպտէլլիլլ իւղրէ օլան թալիմաթ վէ ալիլլէրի իսթիմալ էթմէտիլլիլլ միսիլլ, ինճիլ մէպտէլլիլլ իւղրէ օլան թալիմաթ վէ թէնպիլիլլ տալի, նէ ալալամ վէ նէ սապահ նէ տէ փաղար կիւնլէրի պէյնի-միլլտէ իսթիմալ էթմէյէրէք, էրմէնիլլէրին տինսիլլէրի կիպի օլուպ Լուսաւորչական

քիլիսէյէ տէօնտիլլիլլ հալտէ, միլլէթ պիլլի գապուէ էթմէ, պէնճէ տալա տօղրու էթմիլ օլուր: Տիւլմէնիլլէրիլլ թէնտալի, ճէպը վէ հէր նէվ պարապըղը գուլանըղ տա մահվ էտէմէտիլլ պուլ ինճիլի հիլլէթի պիլլ քէնտի էլիլլիլլ իլէ մահվ էտիպ քիլի-սէի սալլէյէ կիտէրսէք, իւղրիլլտէ քիլիլլէ էմիլլէթի գալըր: Տօղրու տէյիւ իգրար էթտիլլիլլ տինի իսլալ էտիպ եան-լըլ պէլլէտիլլիլլ պիւր տինէ սիւլլէք էթ-տիլլիլլտէ, պաղալարընա նէ իպրէթ վէրմիլ օլուրուղ: իսաիմէրիլլիլլ շիմտի հագըմըղա տէտիլլէրինի թաստիղ էթ-միլ օլուրուղ:

Տիւլմէնիլլ վէ միլլէթին իւմիտի օլան Փրօթէսթանթլար քիլիսէյի տալիմ գալիմ սագլաճագ զայրէթ էտէրսէք, միլլէթին մանէվի սուրէթտէ իսլահ հալի եալընըլ ինճիլի խալիսանէ իսթիմալ էթմէքլէ օլուր իտիլինէ միլլէթի թէլ իսքեաթ էտէրիլլ, տինսիլլ էրմէնիլլէրին էֆեարընը տա թէ-մէլլնտէն սէօքմէյէ իսթիլլիլլ շիւպհէտէն պէրի օլուր: Էրմէնի միլլէթինն Մաշտոց վէ Յայսմաուրը կիպի քիլիսէ քիթալլա-րը իլէ մէտէնի միլլէթլէր կիպի թէրագգի էտէմէյէճէյի աշիքեար օլտուղումտան, միլլէթին միւնէվիլլ վէ տինսիլլ գըտմը, Փրօթէսթանթլարը ինճիլին մէպտէլլիլլ իլէ կէլիլլ Լուսաւորչական քիլիսէ իլէ պիւր-լէլլէյէ տալլէթ էթմէտէ չօք եանըլը:

Միլլէթին ֆիլ հագիլլա պիւր օլմասընա արըղ էտէնլէր, պու պիլլլիլլ տինճէ օլ-մասընը թալլալ էթմէմէլլ տիլլէր: Ստէմ-լէրի քէնտի զամիլլէրինէ գարըլ հարէքէթ էթմէյէ մէպուր էթտիլլէրի հալտէ, օն-լարա միւրաի վէ քեաղիլլ օլմաղա վէսիլլ վէրմիլ օլուրլար: Միլլէթ գալիլլ հագըն-տա ճէպըլ էթմէտիլլ հալտէ, րուհպանլա-րըն տա հալի իսլահ օլուր, շիւլլէր պուլ-լար տա քէնտի էֆեարընըլ աշիքեար սէյլէմէյէ իլլթիլլալ էթմէլլէր: Լաքին միլլէթ շու եա պուլ թալիլլի հէր տալմտէն թալլալ էթտիլլ հալտէ, տինսիլլէրէ եա-լստ մուղայիլլ էֆեարընտ օլանլարա տա, խալիսանէ ինանանլար կիպի րուհպանլըղ թարիլլաթընա կիլլմէյէ եօլալըլը, պէյ-լէճէ քեաղիլլ վէ Ֆասիտ փափաղլար հալի իլէ չօղալըլ: Պիլլ գըտմըն զամիլլի քէօր-լէնմիլ օլուր, պիւր գըտմընտա տա հիշ գա-միլլ գալմաղ, Պէյլլ օլտուղու հալտէ պա-տարագիլլէրին, խոստովանալարըն վէ ժամաստըլարըն իշինտէ նիլլէ տինսիլլէր պուլընաճագ վէ պէյն էլմիլլէթ պուլ մա-գուլլէ չօղանլար պուլընտուղտան սօնը-րա, ճէմալաթըն րուհպանիճէ հալի նէ օլուր ինհայէթ փափաղ վէ ճէմալաթ իքիսի պիլլտէն պիլիճապ վէ պիլիլլէրմա միլլէթին մէպէսպիլլիլլ զէվլէնէճէքլէր:

Գ. Ս.

ՊՕՆ ՄԵՃԼԻՍԻՆՏԵ ԳԱՊՈՒԼ
ՕԼՈՒՆԱՆ ԳԱՐԱՐ

Եազընլարտա, Էսքի Գաթօլիքէր իլէ պազը սաիր քիլիսէլէր ազալա-
րընտան իպարէթ, Պօն շէհրինտէ թէ-
ճէմմիւ Էտէն մէճլիստէ, պաշլըճա
Բուհ էլ գուտս հազգընտա շարգի
վէ զարպի քիլիսէլէր պէյնինտէ տէր-
քեար օլան թալիմաթտան պահս օ-
լունտուղու, Աւետարեբին 33 ինճի
նումէրօսունտա զիքր օլունտու: Զիր-
տէքի պէնտտէ մէճլիսի մէզպուրուն
իշպու թալիմաթ հազգընտա գա-
պուլ էյլէտիյի գարար գըսսաճա թա-
րիֆ վէ միւթալէա օլունտու:

Մէճլիս, Քրիսթիանլար հէնուզ ի-
քի ֆըրգայա, Էսնի շարգ վէ զարպ
քիլիսէլէրինէ, թագսիմ օլունմազտան,
քիլիսէլ Մէսիհիյէտէ Էսքիտէն մու-
գարրէր օլան պիլճիւմէ ագաիտի
տինիյէյի գապուլ էտէր օլտուղունու
պէյան էյլէտիքտէն սօնդրա, Բուհ
էլ գուտս հազգընտա օլան գարա-
րընդ պէր վէճը աթի խիւլասա է-
տիպ տէր: «Բուհ էլ գուտս հազ-
գընտա Շամլը Եուհաննանըն զիրտէ
մուհարրէր պիր գաչ պէնտտէն իպա-
րէթ օլան թալիմաթընդ գապուլ է-
տէրիլ Էսնի,

1. Բուհ էլ գուտս ուլունհիյէթտէ
պէտայէթ («իւթ»), սէպէպ վէ մէնպա
(«պէթ») մագամընտա օլան Փէտէրտէն
սուտուր էտէր:

2. Ուլունհիյէթտէ մէվճուտ օլան
հէր շէյնի սէպէպի վէ մէնպաը ան-
ճագ պիր օլտուղունտան, Բուհ էլ
գուտս Օղուլտան սուտուր էթմէլ:

3. Բուհ էլ գուտս Օղուլուն վա-
սիթասը իլէ Փէտէրտէն սուտուր է-
տէր:

4. Բուհ էլ գուտս Փէտէրտէն սու-
տուր էտիպ Օղուլտա գալըր:

5. Բուհ էլ գուտս Օղուլա միւթէ-
ալիլի տիր, լաքին օնտան տէյիլտիր:

6. Բուհ էլ գուտս Փէտէր իլէ Օ-
ղուլուն րապթ էտէն պաղ տըր, վէ
Օղուլուն վասիթասը իլէ Փէտէրէ
միւշթէրէք օլուր:

Մէճլիսին պու իգրարը Էսլը-
նըզ Բուհ էլ գուտս ուլուն սուտուր էթ-
մէսի թալիմաթընա միւթէալիլի օլ-

տուգտան մատա, զաղէթալարտա ի-
լան օլունան մուամէլաթ վէ միւթեա-
լէմաթընտան աննաշըլարը իւզրէ,
մէճլիս քեաֆֆէի միւպահասէլէրին-
տէ պու խուսուտա Քիթապը շէրի-
ֆէ ասլա միւրաճաթ էթմէմիլ տիր:
Վագա Բուհ էլ գուտս հազգընտա
մէճլիսին գապուլ էթտիյի թալիմա-
թը թաստիգ էտէճէք պիր այէթ Քի-
թապը շէրիֆտէ պուլունմազ: Պու
մէսէլէյէ միւթէալիլի սայըլան ան-
ճագ Յովհաննէս ինճիլինտէ ԺԵ. 26
այէթ վար. լաքին, սէօղիւն կէլիլինէ
պագարագ, այէթի մէզպուրէ Բուհ
էլ գուտս իչիւն «Փէտէրտէն խու-
րուճ էտէր» տէմէսի իլէ, օնուն
Փէտէր իլէ զաթճա Էսիստ իւգնիւմ-
ճէ պիր ալագասընդ տէյիլ, անճագ
Քրիստոսուն շայիրտէրինին թալիմ
ու թէսէլիսի իչիւն Փէտէրտէն իր-
սալ օլունաճաղընդ պէյան էտէր:
Իգնիքտէ ագա օլունան պիրինճի մէճ-
լիս տաիս Բուհ էլ գուտս ուլուն սու-
տուր էթմէսի հազգընտա պիր շէյ
թալիմ էթմէտի: Բուհ էլ գուտս ուլուն
սուտուր հազգընտա, իլք տէֆա
օլարագ, էֆքեար պէյան էտէն, տէօր-
տինճիւ տէհրին սօն գըսմընտա իս-
թանպօլտա թէճէմմիւ Էտէն իքինճի
մէճլիս տիր: Լաքին պու մէճլիս տա-
իս պալատէ մէզքիւր այէթին «խու-
րուճ էտէր» («ի Հօրէ Էլանէ») թէր-
ճիւմէ օլունան Եուհաննիճէ իպարէյի
պիւլա թէֆսիր իսթիմալ էտիպ, ան-
ճագ «Փէտէրտէն խուրուճ էտէն Բուհ
էլ գուտս ինանըրըզ» տէր: Փագաթ
պու իթիգատ հազգընտա մուախիւա-
րէն Քրիսթիանլար պէյնինտէ խայը
միւճատէլէլէր օլտու: Շարգ քիլիսէ-
սինին մուալիմէրի, «խուրուճ էտէր»
թէրճիւմէ օլունան մէզքիւր իպարէյի
«սուտուր էտէր» մանասընա ալըպ,
օլ իպարէ Բուհ էլ գուտս ուլուն զաթը
վէ իւգնիւմինէ միւթէալիլի տիր
տէյիլ իտտիա էթտիլէր: (Էրմէնի
քիլիսէսի տէ մէզքիւր իպարէյի օլ
մանայա ալըպ «Փէտէրտէն սուտուր
էտէն Բուհ էլ գուտս ինանըրըզ»
տէր:) Շարգ քիլիսէսինին մուալիմ-
էրի քէզալիք Բուհ էլ գուտս Էսլընըզ
Փէտէրտէն սուտուր էտէր տէյիլ

իտտիա էթտիլէր. զարպ քիլիսէսին-
տէ իսէ Օղուլտան տա սուտուր է-
տէր տէյիլ իտտիա օլունտու: Օն-
պիրինճի տէհրտէ շարգ վէ զարպ
քիլիսէլէրի պիրպիլէրինտէն այրըլ-
տըգտան սօնդրա, շարգ քիլիսէսի ա-
գաիտի տինիյէ մէճմուասընտա (հան-
գանակ հաւատոյ) «Փէտէրտէն սու-
տուր էտէր» ճիւմէյի, զարպ քիլի-
սէսի իսէ, «վէ Օղուլտան» սէօղիլէրի
տաիս իլալէ էտէրէք, «Փէտէրտէն
վէ Օղուլտան սուտուր էտէր» ճիւմ-
էյի գուլանմագտա իսրար էթտի-
լէր: Մէքիլինճի տէհրին քիլիսէ միւ-
էլիլիքէրինտէն Շամլը Եուհաննանըն
թալիմաթընդ քէնտի իթիգատընա է-
սաս էթմէսինտէ Պօն մէճլիսինին մէ-
րամը, մէզքիւր իքի ճիւմէլէրին ա-
րասընտա օլան իսթիլաֆը գալտըր-
մագ տըր: Վէ լաքին մէզքիւր, «Փէ-
տէրտէն սուտուր էտէր,» վէ, «Փէ-
տէրտէն հէմ Օղուլտան սուտուր է-
տէր» ճիւմէլէրին իքիսինէ տէ Քիւ-
թիւպի միւլէհմէտէ պիր էսաս պու-
լունմատընտան, էգանիմի սէլասէ-
նին Էքթիլէրի իլէ օլան ալագաի
ասիլիսինէ միւթէալիլի պիլճիւմէ
մէսէլէլէր իսէ ինտան ագլընտան խա-
րիճ պուլունտուղունտան, մէզքիւր
ճիւմէլէլէր մապէյնինտէ օլան իսթի-
լաֆը, օգուլանլարըն Էքսէրիսի ի-
չիւն ասըլ թալիմաթ գատար աննա-
շըլմազ սէօղիլէր իլէ, գալտըրմազա
Էօրուլմագտան նէ մէնֆատթ հասըլ
օլաճաղընդ պիլ ֆարգ էտէմէյօրուզ:
Պօն մէճլիսինտէ հաղըր պուլունան
ազալարըն քիլիսէլէրի տաիս մէճլիսին
Բուհ էլ գուտս հազգընտա պէյան
էյլէտիյի էֆքեարը գապուլ էտիպ
էթմէյէճէլէրի հէնուզ նամալիւմ
տիր: Լաքին ֆարգ էտէլիմ. քի գա-
պուլ էթտիլէր, թէվպէ վէ աֆվ վէ
Քրիստոսա իման իլէ օլան սատագաթ
թալիմէրի միսիլի Քրիսթիանլըղըն
էսասը սայըլան նիչէ Էլզէմ թալի-
մաթ հազգընտա քիլիսէլէր պէյնին-
տէ իթիֆագը թամմ հասըլ օլմա-
տըգճա, Բուհ էլ գուտս ուլուն սուտուր
էթմէսի հազգընտա օլան էֆքեար
իւզէրինէ իթիֆագ էթմէլէր, մէ-
րամ օլունան Քրիսթիանճա իթիֆ-
հատ էլէ կէթիլիլէպիլիմի:

“ՕՂԼՈՒՄ, ԿԻՔ ՊՈՒ ԿԻՔ ՊԱՂԸՄՏԱ ԻՇԼԷ”

ՍՍՏՔ. ԻԱ. 28:

1. Օղլում, պաղըմ-տա իշ - լե, Գօ օլ - սուն թէր ալ-նըն-տա

Կիւն ի-քէն զայ-րէթ էյ - լե, Սա -ա-տէթ վար սօ-նուն - տա .
Պա-ղըմ-տա չէք զահ-մէ - թի, Միւ-պա-րէք տիր իւճ - րէ - թի :

2. Սէվկիւլիւմ տախի կէօքտէն
Տիւնեայա նազիլ օլտու .
Ճանընը տա կէօնիւլաէն
Պու պաղտա ֆէտա գըլտը .
Պաղըմտա չէք զահմէթի,
Զօգ ճանլար տըր իւճրէթի :

3. Էօլլումիւղ նիչէ ճանլար
Ձինճիրպէնտ տիր չէյթանա .
Անլէրի ազատ էթմէք
Փարզ տէյիլ մի տիր սանա .
Պաղըմտա չէք զահմէթի,
Սօնկրա կէլիր իւճրէթի :

4. Տիւլմէնլէր սիթէմ էթսէ,
Նէֆսինէ կիւճ կէլմէսին .
Սէմէրէ կէօրիւլմէզսէ,
Իմանըն էքսիլմէսին .
Պաղըմտա չէք զահմէթի,
Շիւպհէսիւղ տիր իւճրէթի :

5. Օղլում, պաղըմտա իշլէ,
Էթմէ զայ պու ֆուրսաթըն' .
Մէրտանէ ճիհատ էյլէ,
Թէզ կէչէր հէր սըզլէթին .
Պաղըմտա չէք զահմէթի,
Էպէտի տիր իւճրէթի :

ՓԱՋԱՐ ԿԻՒՆԻԻ ՄԷՔԹԵՊԼԵՐԻ
ԻԶԻՒՆ ՈՒՄՈՒՄԻ ՏԵՐՍԼԵՐ

Տիւնեանըն հէր թարաֆընտա ֆրօթէսթանթլարըն փաղար կիւնիւ մէքթէպլէրինտէ ալէլուլում գուլլանըլմաղա միւնտսիւպ, վէ ֆիթապը չէրիֆ իւղէրինէ սէնէնին հէվ փաղար կիւնլէրի իչիւն եափըլմը տէրսլէրէ, «Փաղար կիւնիւ մէթէպլէրի իչիւն ումուլ տէրսլէր» իսմի վէրիլիր: Սմէրի-գատա ֆրօթէսթանթլար վաղլէրտէն վէ ճէմաթըն միւթէպլէրլէրինտէն միւրէքքէպ պիր մէճլիս հէր սէնէ ճէմ օլուպ, ֆիթապը չէրիֆտէն հանկը մատտէլէրի մէզքիւր տէրսլէր իչիւն սէչմէք միւնտսիւպ իտիյինէ գարար վէրիլէր, սօնկրա տախի, մէզքիւր

տէրսլէրի իսթիմալ էթմէք իսթէյէնլէր, սէնէի հաղըրէ տէրսլէրինէ մատտէլէր իւղէրինէ օլտուլունու պիւսինլէր տէյիւ, զիքը օլունան տէրսլէրի գուլլանըլաճադ փաղըթտան էվլէլ թապ վէ նէյր էթաիլիլէր: Մէզքիւր մէճլիս մարիֆէթի իլէ իլան օլունան տէրսլէրի իսթիմալ էտէն մէքթէպլէր Ամէրիգատա, ինկիլթէրրատա վէ տիւնեանըն սաիր թարաֆլարըն ֆրօթէսթանթլարը արասընտա կիտէրէք արթմադտա տըր: Թուրքիատա տախի պաղը փաղար մէքթէպլէրի իւչ սէնէտէն պէրու մէզքիւր տէրսլէրի գուլլանմադտա տըրլար, վէ պիւթիւն պու մէմալիլին ինճիլի քիլիսէլէրի պու ումուլի ուսուլու գապուլ էթսէլէր, էյի էտէր-

լէր տէյիւ զանն էտէրիլ: Իշպու ումուլի ուսուլ շու իքի սուրէթտէ ֆաիտէլի տիր: Էվլէլա, ծնու գապուլ էտէնլէր չօղալտըգճա, պիւնլէրճէ ֆրիսթիյան մէքթէպլէրինտէ այնի պիր վաղըթտա պիր ուսուլաէ եափըլմը տէրսլէր թալիմ օլունույօր տէյիւ միւլահաղա էտէրէք ծնուն իսթիմալինէ տաշա նիչէ մէքթէպլէր թէչլիլ օլունաճաղար, վէ պու վէճհէ ֆրիսթիյանլար պէյնինտէ պիր իթթիհատ հաար օլունաճադ: Սանիէն, հէր պիր քիլիսէ քէնտի մէքթէպի իչիւն հէր փաղար կիւնիւ տէրսի-նի թէտարիք էթմէք զահմէթիւնտէն գուրթուլմուլ օլուպ, թէքմիլ սէնէ իչիւն հաղըր եափըլմը վէ թապ օլունմուլ տէրսլէր ֆիհրիսթիինէ մատտէլէր պուլունաճադ: Իմաի թուրքիա-նըն պիլճիւմլէ ինճիլի փաղար մէքթէպլէրինտէ 1876 սէնէնի իչիւն մէզքիւր տէրսլէրին գապուլ օլունմասը-նը թէքլիֆ էտէրիլ: Սէնէի հաղըրէ իչիւն Աւետարեւոյ հալա իլան օլունան սիւալլէր միսիլի կէլէճէք սէ-նէնին տէրսլէրի իչիւն տախի սիւալլէր վարադաի մէզպուրէտէ իլան օլունաճադ տըր: Իշպու սիւալլէրին մէպլինին նէտէն իպարէթ օլտուլու հաղըրտա ծնարը իսթիմալ էթմէք իսթէյէնլէրէ փէչինէն մալիւմաթ վէրմէք իւղրէ, սէնէի աթլիյէնին իլք իւչ ալլարը, եանի յունվար, փէտրվար վէ մարտ ալլարը իչիւն սիւալլէր պու սէնէ հոկտեմբեր ալլանտա, ելինէ սէ-նէի աթլիյէնին իլքինճի իւչ ալլարը ի-չիւն սիւալլէր էօնիւմիւլտէքի յունուար ալլանտա, իւչիւնճիւ վէ տէօր-տիւնճիւ իւչ ալլար իչիւն օլան սիւալլէր իսէ ապրիլ վէ յուլիս ալլարընտա իլան օլունաճաղար: Մէզքիւր սիւալլէր Աւետարեւոյ տէրճ օլունտուգտան մատա, ծնարը իսթիմալ էթմէք նիլէթթինտէ օլուպ գաշ նիւսիս իսթէտիքլէրին պիլլէրէ փէչինէն խապէր վէ-րէն փաղար մէքթէպլէրինէ փօթթա իլէ մէճճանէն կէօնտէրմէք իւղրէ, ալլըճա տախի թապ օլունաճաղար:

Կէլէճէք սէնէ իչիւն օլան տէրսլէրին ֆիթապը չէրիֆտէն հանկը գըսմը հալի իտիյինի Աւետարեւոյ օգուլանլարա պիլաիրմէք նիլէթի ի-լէ, սէնէնին հէր պիր փաղարընտա մախսուս օլան սիւալլէրին մէպլինի պուրտա գըսաճա պէյան էտէրիլ:

Իւչ Է-ւայըն Էաշուրուր Է-ւայըն

1. Սաուուլ փառիշահըն րէտու օլունմա-սը. Ա. Փատ. Ժ. 10.25:

2. Դաւիթին մէս օլունմասը. Ա. Փատ. Ժ. 2. 1-13:

5. Դաւիթ վէ Գողիաթ. Ա. Փատ. Ժ. 58-51 :

4. Դաւիթ Սաուուղուն սարայընտա. Ա. Փատ. Ժ. 1-16 :

5. Դաւիթ վէ Յոնիաթան. Ա. Փատ. Ի. 55-42 :

6. Դաւիթ Սաուուղա գըյմադ. Ա. Փատ. Ի. 1-16 :

7. Սաուուղ իւլ օղուլարընըն թէլէֆի. Ա. Փատ. ԼԱ. 1-6 :

8. Դաւիթին փաթիլաճ օլմասը. Բ. Փատ. Ե. 17-25 :

9. Ահտ սանաղընըն Սիօնա կէթիլիւմէսի. Բ. Փատ. Զ. 1-15 :

10. Ալլահըն Դաւիթ իւլ ահտ քէսիլմէսի. Բ. Փատ. Է. 18-29 :

11. Արիսողմուն զօրալընը. Բ. Փատ. Ժ. 1-14 :

12. Արիսողմուն վէֆաթը. Բ. Փատ. Ժ. 24-35 :

13. Կէչէն իւլ ալըն տէրսլէրի իւղէրինէ իմթիհան :

Իւլէնէ Է-Լ ալըն Գալարըն Է-Լ-ն

1. Գրիսողմուն կէօյէ չըգմասը. Ա. Բ. Փատ. Ա. 1-12 :

2. Պէնտէկոստէ կիւնիւ. Ա. Բ. Փատ. Բ. 1-11 :

3. Պետրոսուն թէպրիյէ իչիւն նութըն. Ա. Բ. Փատ. Բ. 12-28 :

4. Իւլ Գրիսողմուն քիլիսէ. Ա. Բ. Փատ. Բ. 37-47 :

5. Անտան տօղմա թօփալըն չիֆա պուլմասը. Ա. Բ. Փատ. Գ. 1-11 :

6. Յիսուսուն իսմինին գուլվէթի. Ա. Բ. Փատ. Գ. 12-26 :

7. Գրիսողմուն եաղընը ճէսարէթ. Ա. Բ. Փատ. Դ. 8-22 :

8. Գրիսողմուն եաղընը իթթիֆազա պիր նիւմունէ. Ա. Բ. Փատ. Դ. 25-37 :

9. Ալլահա եալան սէյլմէք. Ա. Բ. Փատ. Ե. 1-11 :

10. Բէսուլլէրին մահպուս օլմասը. Ա. Բ. Փատ. Ե. 12-26 :

11. Բէսուլլէրին եհնուլիլէրին մէճիւսինէ ճէլլ օլունմասը. Ա. Բ. Փատ. Ե. 27-42 :

12. Եհտի քիլիլին ինթիսապը. Ա. Բ. Փատ. Զ. 1-15 :

13. Սապըգ իւլ ալըն տէրսլէր իւղէրինէ իմթիհան :

Իւլէնէ Է-Լ ալըն Գալարըն Է-Լ-ն

1. Դաւիթին Սողոմոնա էթիլի սըփա. րը. Ա. Բ. Ժ. 1-10 :

2. Սողոմոնուն փաթիլաճ օլմասը. Բ. Բ. Ժ. Ա. 1-17 :

3. Սողոմոնուն մապէտի. Բ. Բ. Ժ. Գ. 1-17 :

4. Մապէտին թէքրիա օլունմասը. Գ. Փատ. Ը. 5-21 :

5. Սողոմոնուն տուսը. Գ. Փատ. Ը. 22-50 :

6. Սողոմոնուն սաաթէթի հալի. Գ. Փատ. Ժ. 1-10 :

7. Իւլին նիտասը. Է. Բ. Ա. 20-35 :

8. Իւլին գըյմաթի. Է. Բ. Գ. 1-19 :

9. Վաղար իւղիւ չալընմադ. Է. Բ. Զ. 6-22 :

10. Պէքրիլիք. Է. Բ. Ի. 29-35 :

11. Յաղիլթի գարը. Է. Բ. ԼԱ. 10-31 :

12. Ալլահա մաղպուլէօմիւր. Վաթիլ Ժ. Բ. 1-14 :

13. Սապըգ իւլ ալըն տէրսլէրի իւղէրինէ իմթիհան :

Տէօրի-Նէ-Է-Լ ալըն Գալարըն Է-Լ-ն

1. Ստեփանոսուն թէպրիյէ իչիւն իրատ էլլէտիլի նութը. Ա. Բ. Փատ. Է. 1-19 :

2. Ստեփանոսուն մէղքիւր նութը. Ա. Բ. Փատ. Է. 53-50 :

3. Ստեփանոսուն չէհիտ օլմասը. Ա. Բ. Փատ. Է. 51-60 :

4. Սիւրիւրադ Սիմօն. Ա. Բ. Փատ. Ը. 9-25 :

5. Փիլիպոս իւլ Հապէչի. Ա. Բ. Փատ. Ը. 26-40 :

6. Սաուուղուն թէվալէքեարընը. Ա. Բ. Փատ. Թ. 1-18 :

7. Սաուուղուն վաղ էթմէյէ պաշլամասը. Ա. Բ. Փատ. Թ. 19-30 :

8. Ճէյրան թապիր օլունան Տաթիթանըն տիրիլմէսի. Ա. Բ. Փատ. Թ. 31-45 :

9. Պետրոսուն վահիսի. Ա. Բ. Փատ. Ժ. 1-20 :

10. Թափէլէրին գապուլ օլունմասը. Ա. Բ. Փատ. Ժ. 34-48 :

11. Ինճիլին ինթիլարը. Ա. Բ. Փատ. Ժ. 19-30 :

12. Պետրոսուն Հապտան գուրթուլմասը. Ա. Բ. Փատ. Ժ. 1-17 :

13. Կէչէն իւլ ալըն տէրսլէրի իւղէրինէ իմթիհան :

14. Պիւթիւն սէնէնին տէրսլէրի իւղէրինէ իմթիհան :

ԱՄԵՐԻԳԱՆՆ ԳԱՏԻՄ ՍԷՔԵՆԵՍԻ

Ամերիգանըն չօգ թարաֆլարընտա 10, 15 ալադ Եիւքսէքլիքտէ, միւլթէատտիտ շէքլ վէ պէօյիւքլիւքտէ պիր չօգ եափմա սէտտ եափտթ թէփէլէր պուլունուր :

Պունլարտան պաղըլարը, կէօրիւնիւլէ նաղարէն, թապէտ իչիւն եափըլմը օլմալը տըր, պաղըլարընտա տափի պաշքէմիլէրի, ուփադ պէօճէք գապուլլարընտան

կէրտանլըլար, ֆիլ տիլիտէն մամուլ թէլէրինաթ պուլունտաղընտան, պուլ թէփէլէր էօլիւլէրի տէֆն էթմէյէ մախսուս մահալլէր օլտուլլարըն աննաղըլմը տըր : Պաղը թէփէլէր տէ տափի չաղմադ թաղընտան օգ պաղըլարը, պէլլէր, պաղթալար, թիւթիւն չըպուլլարը, իւղէրիլի օյուլու սու գապըլարը վէ միւլթէնէվիլ թաղըրտան եափըլմը պաղադ գապըլար, պաղըրտան թաղէր գալէմէրի, պըչադ վէ սափր ալէթլէր պուլունմուլ տուր : Պունլարտան մատա քէնտիր նէվիլտէն պիր մատտէտէն եափըլմը բուպա փարշալարը տա պուլունուր :

Պու էսէրլէրտէն աննաղըլարընտա նաղարէն, իչպու սէտտ եափտթ թէփէլէրի ինչա էտէն, վէ պալտտէ մէղքիւր ալէթլէրի եափմա խալդ էսքի պիր գալմ օլուպ, Գօլօմպօս վէ սաիր էվրօփալըլարըն Ամերիգատա պուլլտուլլարը գըրմըլը րէնքի եապանիլէրտէն չօգ ֆարգը օլուպ, տափմա պիր մահալտէ իսքեան էտէրէք զիրաաթ իւլ մէշղուլ վէ ֆէննի հարալ իսուսուսունտա տափի մահիր իմիլլէր, Օնլարըն գափա քէմիլէրի պիլէ գըրմըլը րէնքի Ամերիգա եապանիլէրինին գափա քէմիլէրինտէն չօգ ֆարգը տըր : Պու թէփէլէրի եափանլարըն նէրէտէն կէլտիլլէրի մալիւմ տէյիլ ֆազաթ մէրքէվի Ամերիգա իւլ Մէքսիգօ մէմալիլլէրտէ գապիմտէն միւլթէմէտտին պիր ճէմաաթ սաքլին օլտուլլարտան, պունլարըն տա օրալարտան կէլիլ օլտուլլարը զանն օլունուր : Մէրքէվի Ամերիգա վէ Մէքսիքօ էհալիսի իսէ Պէնիլիկ պօղաղը թարիդի իւլ Ասիատան օրալարա կէշմիլ օլմալը տըրլար :

Չօգ տէֆա Ամերիգայա «Էնէ Դիւն-Է» տէնիլիլ, ֆազաթ պալտտէ մէղքիւր վաղաալարտան աննաղըլարընտա նաղարէն զալիպա էվրօփատան տա էվլէ Ամերիգանըն գուլվէթի վէ մալիւմաթը սէքէնէսի վար իտի :

ՓՕԼԻԹԵԽԱ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Բուսի Սեպտ. 3, Վե Ալաֆր. Սեպտ. 15, 1875

ԻՍԹԱՆԳՈՒԼ

Մուխթեմի Բեմի խաղերը բեմին հաղարհն, կեչն հափթա զարփնտա ասաքիրի շահանէ իւն ասըլար պէյ-նինտէ վուգու պուլան գաւղարտա, ասաքիրի շահանէ զալէպէ էյլէմիլ տիր : Բեմի պէր թէլէկրափտան ան-նաշըլարդընա կէօրէ, Ալմթրիա թօփ-րաղընա գաւղարտա քեափֆէի ասըլար Պանեալուգա հիւքիւմէթինէ արզը ի-թաաթ էթմիլ տիրէր : Շուսա մա-նասթըրը հիւքիւմէթ ասաքիրի թա-րափընտան զապթ օլունալը, տաղա-րա գաւղը օլան ասըլար կէլիպ հիւ-քիւմէթի սէնիյէյէ արզը աման վէ ինգիյատ էթմէքտէ օլտուգլարը Բե-մի թէլէկրափ հալաալիսնտէն տիր : Օսթմանիյա եաղընլարընտան Պանա-յա կէչմիլ օլան թախմինէն 1,000 նէ-ֆէր Սըրպըլարըն ասաքիրի շահանէ թարափընտան գահը օլտուգլարը Պանա-Մէրայտան խաղէր վէրիւմիլ տիր : Սըրպիւթմանտան ասըլար իչիւն իրսալ օլունմուշ օլան ալթը ասէտ թօփ իւն 500 աստէտ իյնէլի թիւֆէնք զապթ օլունմուշ տուր : Պասիւթ մուկալիւթընտէն պիրինին Պանա-Մէրայտան եաղընլարընա հաղարհն, Պանանըն մէչուր էմլաք սահիպէ-րինտէն պիրի օլան Տէտէ փաշա մե-սարիֆի զաթիյէսի իւն 1,500 նէֆէր Պանալը կէօնիւլիւ ասաքիրի տօնա-տըպ վէ սիւհալայըպ, քէնտի գօ-մանտաթը թահթընա ալարագ Բա-կօղայա միւլթէվէճհիհէն հարէքթ էթմիլ, օրատան տախի թրէպինէ-յէ կիւտէճէք տիր : Տէտէ փաշա իւ-թիյար պիր զապթ օլունալ, օրալարը չօգ էյի թանըր, վէ հիւքիւմէթի սէ-նիյէյէ չօգ խըղմէթէր էթմիլ տիր : Սօքա — Մաղալում պօղաղլարըն զապթ էթմէք նիյէթի իւն կէլմիլ օ-լան ասըլարըն պէօյլէք պիր պէօյլ-յիւ Կաշգարտան իզամ օլունան իքի թապուր ասաքիրի շահանէին շէճա-աթընա մուգալէմէթ էտէմէյիպ ֆի-րար էթմիլ օլտուգլարը Ահմէտ Համ-տի փաշա թարափընտան քէչիտէ օ-լունան Բեմի պիր թէլէկրափտան աննաշըլարըն տիր : Ասաքիրի շահանէ ասըլար իւն իւշ տէֆա գաւղա էթ-տիքտէն սօնղրա մէղքիւր պօղաղա-րը էլէ կէչիւմիլ տիրէր : Ասըլարտան 150 քիլի թէլէֆ վէ օ գատար տա-խի մէճրուհ օլմուշլար իսէ տէ, աս-աքիրի շահանէ թարափընտան ան-ճագ պէշ նէֆէր վէֆաթ էթմիլ

վէ պիր զապթ տախի եարալանմըշ արը : Ասաքիրի շահանէ թրէպինէ էլէ Բակուգա վէ Պիւէքէ իւն Բակու-գա արաթընտա օլան եօլարըն իւղէ-րինտէ պուլունան գուլէլէրի ասըլա-րըն էլինտէն ալարըլար, շիմտի մէղքիւր եօլար իւն Բակուգատան ասաքիրէ միւհիմմաթ կէօնտէրիւմէքտէ տիր : Ենի-փաղար միւլթէսարիֆի թարա-փընտան սեպտ. 8 թարիկիլ քէչիտէ օլունան պիր թէլէկրափ խաղէրինէ նաղարհն, ասաքիրի շահանէ իւն աս-ըլար պէյնինտէ պիր գաւղա վուգու պուլուպ, ասըլարտան իւշ նէֆէրի թէլէֆ օլտուլար վէ 6 նէֆէրի տա-խի էսիր թուլթուլար : Էթմէսի կիւն ասաքիրի շահանէ եարալմընա եէնի ասքէր կէօնտէրիւպ, շիմտի ա-սըլարը գօրգուլմալա միւլթէսարի արիւլէր : Չօրնիկ միւլթէսարիֆի վէ մահալի մէղպուրտէ պուլունան աս-աքիրի շահանէ գօմանտանը թարա-փընտան քէչիտէ օլունան թէլէկրափ խաղէրինտէն աննաշըլարընա կէօրէ, Տրինա նէհրինտէն կէչիպ Պա-յանա շէհրի եաղընլարընտա թէճէմ-միւլէտէն ասըլար ասաքիրի շահանէին շէճաաթընա տայանամայըպ ֆիրար էթմիլէր : Իքի գաւղա տահա վու-գու պուլուպ ասըլար գաւղա մէյ-տանընտա 200 էօլիւ վէ օլ գատար տախի մէճրուհ պրագալար : Վիսին վէ Նիշ ճիհէթըրինէ սէվգ օլունան ասաքիրի սէպէպի սէվգի հագըն-տա Ալմթրիա, Բուսիա վէ Ալմանի-ա մէպուսլարը ալափրանիա սեպտ. 4, ճիւմա էթմէսի կիւնիւ, Մօթարա միւլթալէթ էյլէտիւլէր : Չաթը շա-հանէ թարափընտան մէմուրիյէթի մախսուսէ իւն օլ թարափա իզամ գը-լընմըշ օլան Սէրպէր փաշա տախի սեպտ. 6 տա օրայա վասըլ օլտու : Գօմիսիօն թարափընտան ասըլարըն սէրկէրտէլէրի տալէթ օլունմուշ-լար իսէ տէ, Նէ եափաճաղըմըլը սօնղրա տիւշիւնիւրիւղ տէյէրէք կէլմէքտէն իմթինա էթմիլ տիրէր : Պիր գաշ հափթա ապտէմ մէմու-րիյէթի մախսուսէ իւն Հէրսէքէ կէօն-տէրիւմիլ օլան Էօմէր պէյ վէ Ահկահ շէյ իսթանպօլա տիւտէթ էտիպ րա-

փօրթ օլարընը Չաթը շահանէյէ թագ-տիւմ էթմիլէր : Չաթը շահանէին եալէրի հարալարընտան պիրի, Սէր-վէր փաշայա եէնի թալիմաթը համիլ օլտուգու հալտէ, մախսուս պիր վա-փօրու հիւմայուն իւն Քիւէքէ միւլթէ-վէճհիհէն սեպտեմ. 1 տէ պուրտան հարէքթ էյլէտի : Նիշ իրսալ օլունան թօփճու աս-քէրինտէն մատա, Իզմիտէն տախի 810 նէֆէր պիր թապուր Բեմի աս-քէրի կէօնտէրիւտի : Էրզրումտան թրապիլդօնա տէօրթ թապուր ասա-քիր կէլիպ, օրատան տօղրու Հէրսէ-քէ կիլմէք իչիւն վափօրա րաքիպ օլտուլար : Պու տէօրթ թապուր աս-քէրտէն իքի թապուրու Էրզրում ա-սաքիրի մուլթահփրղաթընտան օլունալ, տիկէր իքի թապուրու տախի Քիւր-տիսթմանտան կէլմիլ տիրէր : Իշպու ասաքիրին եէրինէ մէղքիւր վիւլայէթ-լէրին սընթը մուգատտէմ Բեմիլէ-րի սանճագ ալթընա չաղըլարըն : — Սըրպիւթմանըն եէնի ինթիսապ օլունան վիւքէլար սիւհալը աստէմէ-րին հուսուսու կէչմէթընի եաաղ էթմիլ տիր : Եէնի հիյէթի վիւքէլա Պապը ալի իւն միւնասէպաթը տօն-թանտէ պուլունմաղա արզուքէշ կէօրիւնիյօր : — Սաաղաղամ հաղթէթըրի Էտիր-նէ վալիսինէ խիթապէն եաղընլարտա իքի գըլթա թէլէկրափ քէչիտէ էտիպ, հէր նէվ հարաքեաթը նամէչըուս վէ զայրի մէրզի իթիսափըն մէննի խու-սուսուստա պիղղաթ իֆտի թէգոյ-յիւտաթ իւն պէրապէր մայէթ մէմուր-լարընըն թաաֆիհի մէպէքի հարէ-քէթըրինի էմր պույուրուր : Միւլ-թէգիւլէր թարափընտան Էհլի զիրա-աթ հագընտա վուգուս կէլէն իթի-սափըն մէննի խուսուսուստա ումումի վիւլայէթըրէ էմր կիլմիլ տիր : Պուն-տան պէօյլէ վարիտաթը Էօշրիյէ վէ րիւսումիյէ կէրէք իթիլղամէն օլտուն վէ կէրէք էմանէթէ գալմըշ պուլուն-սուն միւլթէգիւմ վէ էմանէթ մէմուր-լարը վաղթը իւն կէլմէյիպ տէ, խալ-ման զէմանը կէչէրէք Էհալինին իղրա-րընա սէպէպիյէթ վէրիւտիյի հալտէ պու մաղարթաթա սէպէպ օլանլար շէտիտէն թէէտիպ գըլընաճաղար : — Պունտան օն սէքիլ ալ գատար ապտէմ Օսմանը պանգասը մէմու-րանընտան Միւրտիլ Սիմօնօվիլ վէ Ստեփան Փափաղեան նամ իքի քիմ-սէնին մէղքիւր պանգա խաղինէսին-տէն ճէսիւմ պիր մէպլաղ գալարըմըշ օլունալ ալի ու կիրիֆթ օլտուգլարը չօղլարըն մայիւմի տիր : Պիր գաշ

կիւն ազատեմ Պէյօղլու մահաքէմէի ճեղակայեմին տէ պոլսնարըն մահաքէմէի կէօրիւմէյէ պաշլատը : Պոսնար պանդա խաղինէսին տէ մահֆուզ օլան չուվալարըն իշինտէն ալթուն վէ կիւմիւշ սիւքքէլէրի գալարընպ , օնլարըն եէրինէ պապը էնկին սիւքքէլէր գոյարադ 94,924 Օսմանլը լիւրասը սիրգաթ էթմիշ տիրէր տէյիւ ազվիյաթ թահթընտա տըրլար : Պոսնարին տէն մատա, պիր սարաֆ շիրքէթի ազաւորնտան Շիրին Շիրինեան, Միրտիշ Ալիքսանեան, Յովհաննէս Միրաքեան վէ Մովսէս Փափազեան նաման քիմէսնէլէր մէրգուլման տարիգէլէր շէրիւ խորիւր տէյիւ ազվ օլունույօրլար : Իքի քիմէսնէ տախի, Սիման Սիմանօփիշ, պաշլընա ազվիյաթ թահթընտա օլանըն պիրատէրի, վէ թովմաս Պէրեանց շէրիւ տիր տէյիւ իթհամ օլունույօր իսէլէր տէ, պոսնար հադընտա օլան ազվիյաթ պալատէ մահարէր իւլ էտամի քիմէսնէլէր հադընտա օլան ազվիյաթ գատար ազըր տէյիւ տիր : Իշպու մահաքէմէ փէրթէվ էֆէնտինին լիյասէթի թահթընտա օլունպ, Սամիհ պէյ վէ Նիգօլաքի նամ իքի ազաւորն վէ Սաաաէտտին նամ պիր քեաթիւպտէն իպարէթ տիր : Մահաքէմէ տէյիւ վէ թիւրքէ լիսան իւլ օլմագտա տըր : Պիրինճի վէ իքինճի կիւնիւ մէճիւս անճագ ազվիյաթ լաիհասըն գրատթը իւլ մէշընլ օլունու, Իշպու լաիհա Օսմանլընա էլ եաղընը օլունպ, 65 սահիֆէտէն իպարէթ տիր :

— Սոն կիւնէլէրտէ իսթանպուլ ճիւվարընա շէտիտ եաղմուրլար եաղըպ, հէնուզ խարմանտան չըգմամըլ օլան մահաւաթա խայլի զարար վէրմիշ : — Էրգըրումուն բէսմի զաղէթատընըն պէյանընա նաղարէն, եաղընլարտա էրմէնիսթման եաղան սէլ միսալի եաղմուրլար հէր ճինս մահաւաթա զիյան էթմիշ տիրէր : Գարիյէնին պիրինտէ սէլ 20 խանէ վէ 1 ճամի խարապ, իքի քիշի տախի թէլէֆ էթմիշ տիր, սու ճօշկունլուզու իսէ զէր օլունմուշ թարլարըն նըֆըրն պատըպ մահաւաթը կէօթիւրտիւ : Բէզա Պրուսա վիլայէթի տախիլինտէ Էսքի շէհիր գաղաւթընտա սու ճօշկունլուզու օլունպ, պիր գարիյէնին նըսֆընը սու պատը, վէ չօգ հայլան վէ մահաւաթ թէլէֆ օլունլար : Էտիրնէ վիլայէթի տախիլինտէ Ղանօս վէ Խօրա տէնիլէն մահաւաթէ տախի շէտիտ տօլու եաղարադ, պաղլարա խայլի զիյան վէրտի : Բէզա մէղքիւր վիլայէթ տախիլինտէ Միրիօֆիթօ

նամ գարիյէնին իշինտէն ազան չայ պիրտէն պիրէ ճօշարադ գարիյէն մէղպուրէյէ պէօյիւք զիյան վէրտի վէ իւշ քիշի մաղրուգէն թէլէֆ օլունլար :

— Գոնիւս վիլայէթինին բէսմի զաղէթատընըն պէյանընա նաղարէն, օգոստ. 15 տէ Խաղարթա գոսապատընա գայէթ շիտտէթի ֆուլթուհա օլունպ, վէ տօլու իւլ գարընը եաղմուր եաղըպ, հասըլ օլան սէլտէն Մանասն վէ Սյաղմա ճիւլարընտա քեալին պաղլար վէ պօթմանլարն խայլի խաաարաթ օլմուշ, վէ պու եիւզտէն օլ ճիւլարըն միւք սահիպլէրինէ օլան խաաարաթ 500,000 զուրուշ թախմին օլունմագտա տըր :

— Շամ վէ Պէյրուլթման գօլէրտ հէնուզ քիւլիյէն տէֆ օլմամըլ, վէ պաշլա մահաւաթա գըրըն էթմէքտէ տիր : Լաթարեաա, օգոստ. 30 տան սեպտ. 5 է գատար, 31 քիշի թուլթուլուպ, 24 քիշի վէֆաթ էթտիլէր : Հալէպտէ, օգոստ. 31 տէն սեպտ. 5 է տէք, 148 քիշի թուլթուլուպ, 99 քիշի վէֆաթ էթտիլէր : Այնթապտա, օգոստ. 30 տէն սեպտ. 1 է տէկին 62 քիշի մէղքիւր իլլէթտէն վէֆաթ էթտիլէր : Այնթապտան եաղընըլ օլան մախսուսի պիր մէթթուպտան աննաշըրըղընա նաղարէն շէհիր մէղքիւր ֆրօթէսթանթլարընտան իւշ քիշի գօլէրատան վէֆաթ էթմիշ : Շէհիր մէղքիւր սաթիւլէրինտէն չօղլարը շէհիր թէրք իւլ գարիյէլէրէ կիթմիշ :

— Պոսնան պէօյլէ թիւրքիւ իւլ Եունանիսթման արասընտա տօղրուտան տօղրու իսթիլաթը թէլէկրաֆիյէտէ պուլունմագ իշին հիւքիւմէթի սէնիյէ Սըթա քէօրֆէզինտէն տէնիլ ալթընտան պիր թէլէկրաֆ իսթիլը թէմտիտինէ էմր վէրմիշ տիր :

Ե. Վ. Ր. Օ. Փ. Ա.

Սեպտ. 7 թարիխի իւլ փարիզտէն քէշիտէ օլունան պիր թէլէկրաֆտան աննաշըրըղընա կէօրէ, պիւթիւնֆարիլ զաղէթալարը սուլհ վէ տապիշին պիր ան էվլէլ Հէրսէքտէ իպգա օլունմուսը իշին հէֆիսի պիրլիքտէ արղու պէյան էթմէքտէ տիրէր :

— Սէտան ֆիւթուհաթընըն եըլ պաշը զիյնէթի պէօյիւք թանթանա իւլ սեպտ. 2 տէ Պէրլինտէ իճրա օլունտու : Պէօյիւք պիր սաքէրի զիյնէթ վէ գանտիլ տօնանմաը օլունպ, շէհիրն քեաֆֆէի էվլէրի սանճագլար իւլ տօնտըրըլ իտիլէր :

— Բուսիա հիւքիւմէթի Բուսիանըն ալթը թօփճու տաքէրինին հալը հա-

րաքէթտէ պուլունմալարը իշին եագընլարտա էմր վէրմիշ տիր : Իշպու թօփճու տաքէրի 50,000 նէֆէր գատար տըր :

— Օրէնպուրկ իւլ Թաշքէնտ արասընտա եաղընադ օլան իւք 500 միլ տէմիր եօլուն կէշէճէք մահաւաթին հէման քէշֆ օլունմաը իշին Բուսիա հիւքիւմէթի էմր վէրմիշ տիր :

— Խօգանտ խանը 5,000 նէֆէրտէն իպարէթ պիր պէօյիւք իւլ մէրքէզի Ասիատա քեալին Բուսիա թօփրաղընը պատըլ օլունուլունտան, Խօգանտ շէհիրն զապթ էյլէսինլէր տէյիւ Բուսիա օլ թարաֆա տաքըր սէվգ էթմիշ տիր :

— Պիր գաշ կիւն ազատեմ պիր ինկիլզ զըրհը կէմիսի տունմանը հաւատա, Իրլանտա գըրըլարը եաղընլարընտա պաշլա պիր ինկիլզ զըրհը կէմիսինէ միւստտէմէ էտիպ, իշպու սօնղրաքի կէմի պիր սատթ կէշմէքսիզին զարգ օլմուշ իսէ տէ, կէմիսին իշինտէ պուլունան 500 նէֆէր գուրթուլապիլմիշ տիրէր :

Ի. Ա. Ն.

Էօնիւմիւլաէքիսոյեմքէրին 15 ինտէ Պրուսա ինճիլի Հաւաքիշ նամ շիրքէթինին 5 ինճի սէրկիսինին ալմաղա նիյէթիմիլ օլունուլունու իշպու իլան իւլ շիրքէթի մէղպուրէնին ճիւլէ տօթլարընա պէյան էտէրիլ : Իմոի, հէտիյէլէրի իւլ մէղքիւր սէրկիլ թէճհիլ էթմէք արղուսունտա օլան տօթլարըն, պալատէ մահարէր թարիստէն էվլէլ հէտիյէլէրինի Պրուսատա շիրքէթի մէղպուրէնին գօթիթէսինէ վէ իսթանպուլտա (Մահմուտ փաշատա, Եարըմ խանընտա) Մարտիկեան Ստեփան աղայա կէօնտէրմէլէրի բիճա օլունուր :

Եէրլի վէ Էճնէպի տօթլարըն զանի հէտիյէլէրի իւլ պու սէնէնին սէրկիսինի ալա սուրէթտէ իճրա էթմէյէ միւլթէտիլ օլաճաղընը մէմուլ էտէրիլ :

Գօթիթէ թարաֆընտան

Պիւ վէքեալէ Պ. ՄԱՐՏԻԿԵԱՆ

Պրուսա, 26 օգոստ. 1875

Ամերիգա միսիօնէրլէրի շիրքէթի Թարաֆընտան,

Միւլալիֆի զաղէթա Ճ. Բ. Կրին

ԻՍԹԱՆՊՈԼ

ՄԱԹՊԱԱԻ ԱՐԱՄԵԱՆ

Չազմագըլար, Յալոքեան խան Նում. 12.